

Er bestaat een familie-overleving dat een Massen-telg, die werkte bij een goudwinkelje aan de Lange Kapoënestraat in Doetinchem, aan valsemunterij zou hebben gedaan. Op een nacht werd zijn oom Teunis Massen (geboren 1851) door de politie van het bed gelicht omdat hij de valsemunter onderdak zou hebben verschafte. Maar de vogel was al gevlogen. Bij café de Radstake onder Varsseveld zou nog vergeefs naar hem zijn gezocht.

Teunis Massen was klompenmaker in Ambt Doetinchem, gehuwd met Maria Buunk. Het gezin stond als armlastig te boek en woonde een tijdlang in de Zelhense Heidenhoek. Door zijn beroep was Teunis wat kromgegroeid. Hij kwam ondanks dat euvel nog goed terecht, want later komen we hem in Doetinchem tegen als huisknecht van drukker Henk Misset. Maria Buunk was knipmutsenmaakster. Teunis hertrouwt na haar overlijden nog op 65-jarige leeftijd met Antjen Boesveld (64). Uit het verdienstelijke oeuvre van Fred Besselink uit Gaanderen (zijn moeder heet Massen)

SO: 14-1-1931
Gelders Dagblad
Hans Groene 2724

Massen, de nazaten van Arend en Barend

kunnen we ook deze week weer de familienaam putten. De oudst bekende naamdrager is Jan Marsse of Marssen op de Arentshof in Varsseveld, geboren rond 1713, overleden 1756. Hij trouwde met Teunissen Kensing, waarschijnlijk van de boerderij Rensinck op de Heelweg bij Varsseveld. Twee zonen zijn uit de boeken bekend, ze dragen de welluidende namen Arend en Barend.

Arend Marssen (Martsen), geboren 1732, trouwt in vermoedelijk 1763 met Johanna Schilderink overlijdt aan 'borsziekte' op 50-jarige leeftijd. Van de zeven kinderen worden de laatste vijf in Wehl geboren. Zoon Barend, naaroomlief genoemd, geboren 1783, hoeft niet onder dienst omdat hij lijdt aan 'valende ziekte'. Volgens de militiegegevens kan hij niet schrijven. Hij neemt in 1819 in Wehl Teuntjen Schuurman tot vrouw en overlijdt in 1855 als 75-jarige dagloner in IJzevoorde, Ambt Doetinchem.

Hondeveeles

De genoemde klompenmaker Teunis Massen uit IJzevoorde (kleinzoon van laatstgenoemde Barend) had drie kinderen, Aaltje, Jan en Gerrit Hendrik. Jan (1881-1944) vierde bij Misset zijn zilveren jubileum als nachtwacht. Toen hij in 1914 trouwde

met de dienstbode Grada Berendina van Til uit Hummelo en Keppel, erkende hij het kind dat zij meebracht, geboren in 1910, als het zijne.

Jan en zijn broer Gerrit Hendrik (1888-1968) deden in hun jonge jaren eens een ijzingswekkende ervaring op. Ze werkten in een margarinefabriek in Dusseldorf en waren met vijf anderen bij een alleenstaande mevrouw in de kost. Het eten was best en ze kregen vaak vlees op het bord. Op een dag had een van de kostgangers een hond van huis meegebracht en ook die kreeg een stuk vlees, maar hij raakte het niet aan en ging erbij liggen janken. Wat bleek nu? Al het vlees dat de hospita de jongens had voorgezet was hondeveeles.

Gerrit Hendrik was een ervaren smokkelaar die zich toelegde op paarden en daar nog voor in Veenhuizen zat.

Een neef, Anton Massen van de Hondebult in IJzevoorde, ging rond met allerhand borstels en met berkebezems voor het vegen van de lemen deelvloeren en werd dan ook 'bösselkeerl' of 'bessemkeerl' genoemd. Ook verkocht hij zogenaamde wösters of westers, kleine heidebezems zonder steel voor het uitwassen van melkbussen e.d. Tot 1936 ging hij rond met een transportfiets, daarna vestigde hij in Aalten zijn eigen bedrijfje aan de

Hogestraat, dat diens zoon Marinus als borstelmaker nog steeds voortzet. Hij levert de borstels en bezems aan bedrijven en boeren.

Achterneef Herman Massen 'de snore' had een klompenmakerij in Zelhem.

De Massens hebben vanouds 'iets' met honden. Gerhard Massen droeg de bijnaam 'Hondekaerl' (1879-1946). Hij was bewoner van het kleinste huisje van Halle aan de Boldijk. Van de familie was hij ongetwijfeld de meeste 'fiene' in geloofszaken; van hem wordt verteld dat hij vaak boven in een boom ging zitten om psalmen te zingen.

De naam Massen is ongetwijfeld afgeleid van 'marsse', oorspronkelijk een aanduiding voor drassig land. In Halle staat een huis met de naam 'de Marsse', in Azevijn is een Marssestraat, etc. In de zestiger jaren had de Ronotregionale omroep een jeugdprogramma 'neet Massen maar joeksen'. Maar met het Achterhoekse werkwoord 'massen' (tobben) heeft de naam natuurlijk niets te maken.

In Naarden is een straat naar ene Jan Massen genoemd, maar wie dit was is niet bekend. Al in 1598 bestond binnen Naarden de Jan Massen straat.

• Maria Massen, geboren Buunk, uit IJzevoorde, gehuwd met Teunis Massen, met zelfgemaakte Gelderse knipmuts. (Repro. Hans Groene)